Vlaamse Regering

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Project nr. 160 van de Vlaamse Veerkracht - "Vermindering van regeldruk en administratieve vereenvoudiging" – Stand van zaken na de afwerking van de tweede fase van het project

Samenvatting:
Project nr. 160 Vlaamse Veerkracht wil de regeldruk en administratieve lasten reduceren om belangrijke kostenbesparingen én een grotere tevredenheid bij burgers, ondernemingen en overheidspersoneel te realiseren
Met deze mededeling wordt de tweede vereenvoudigingsagenda, bestaande uit 10 'vlaggenschepen', waarvan 4 nieuwe, en 14 bijkomende valabele vereenvoudigingsprojecten, aan de Vlaamse Regering ter kennis gegeven.
Deze mededeling bevat ook een bondige evaluatie van deze vereenvoudigingsagenda, en geeft tevens een stand van zaken bij de andere onderdelen van het project.
Tevens wordt een samenvatting van de eerste monitoring van een aantal geselecteerde projecten tot vermindering van de inhoudelijke regeldruk uit de eerste vereenvoudigingsagenda verschaft.
Tot slot worden de toekomstige initiatieven inzake de begeleiding van een aantal vlaggenschepen en projecten en inzake de ex ante regeldruktoets uit de doeken gedaan.

1. SITUERING VAN DEZE MEDEDELING

In het relanceplan 'Vlaamse veerkracht' naar aanleiding van de septemberverklaring van 2020 is het volgende engagement opgenomen.

'Onze tweede uitdaging is het slagkrachtiger en efficiënter maken van onze overheid. [...] We pakken ook de bureaucratie aan. U mag een operatie 'stop-de-regelneverij' verwachten. Regeltjes die niks bijdragen, moeten op de schop. Dat moet toelaten om scherper beleid te voeren en duidelijkere keuzes te maken.
Administratieve vereenvoudiging en planlastverlaging

- *als collectief regeringsproject, opgevolgd door de KERN, i.s.m. onze administraties, met externe begeleiding en met uitnodiging aan de samenleving om hieraan mee te werken*
- *grootschalige operatie tegen regelneverij via "schrapsessies"*
- *uiterlijk tegen de zomer van 2021 moet deze operatie leiden tot een eerste pakket maatregelen'*

Begin februari 2021 werden de doelstellingen en de concrete aanpak van dit project tot vermindering van regeldruk en administratieve vereenvoudiging vastgelegd: "enerzijds 'remediërend' via screening van de bestaande regelgeving d.m.v. schrapsessies georganiseerd per beleidsdomein en prioritaire citizen journeys, en anderzijds 'preventief' door het nemen van maatregelen om efficiënte (toekomstige) regelgeving te verzekeren.

De eerste fase van dit project resulteerde in de mededeling aan de Vlaamse regering (2021 VR 2021 1012 VV MED.0018/1) waarvan op 10 december akte werd genomen. Deze mededeling bevatte de eerste vereenvoudigingsagenda, bestaande uit lijsten van vereenvoudigingsopportuniteiten of -projecten, gerangschikt per verantwoordelijke of bevoegde minister, aan de Vlaamse Regering ter kennis gegeven. Zij bevatte ook een bondige evaluatie van deze vereenvoudigingsagenda, en gaf tevens een stand van zaken bij de andere onderdelen van het project. Tot slot werd een vooruitblik op de volgende (tweede) fase van dit project verschaft.

De voorliggende mededeling past opnieuw binnen de uitvoering van dit project nr. 160 tot administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk. In concreto wordt met deze mededeling de tweede vereenvoudigingsagenda ter kennisgeving voorgelegd aan de Vlaamse Regering, alsook een bondige evaluatie ervan. Deze mededeling bevat ook de resultaten van de eerste monitoring van een aantal geselecteerde projecten uit de eerste vereenvoudigingsagenda en verschaft een verdere toekomstplanning bij de andere onderdelen van dit project
.

2. KRIJTLIJNEN VAN DE TWEEDE FASE VAN HET PROJECT

- **Concrete uitgangspunten van de tweede fase van het project**

De hierboven vermelde **eerste mededeling** waarvan de Vlaamse regering op **10 december 2021** akte heeft genomen, legde de krijtlijnen vast voor de verdere aanpak van de tweede fase. Vooreerst was het de bedoeling dat de tweede fase van het project zich nog enkel op burgers (met economische activiteiten) en bedrijven richten en dus niet langer op (semi-)overheidsorganisaties. Ook moest de tweede fase leiden tot nieuwe en belangrijke vereenvoudigingsprojecten ('vlaggenschepen'), deels autonoom binnen de administraties, en deels op basis van een bevraging van de bedrijvenpanels. Tot slot diende de tweede fase de resultaten van de "citizen's journeys" uit de eerste fase mee te nemen voor verder onderzoek en in voorkomend geval in de tweede vereenvoudigingsagenda op te nemen.

In het **voortgangsrapport van het relanceplan Vlaamse Veerkracht** van **20 april 2021** is tot slot voor dit project de volgende officiële timing opgenomen, waarbij na de vastlegging van de eerste vereenvoudigingsagenda nog twee andere belangrijke data zijn bepaald:

- De tweede vereenvoudigingsagenda wordt aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd: 15/07/2022;
- Het monitoringsrapport over de uitvoering van de vereenvoudigingsagenda's wordt opgeleverd: 31/12/2022.

- **Motivering van de concrete aanpak in de tweede fase van het project**

Voorliggende mededeling gaat dus over de resultaten en stand van zaken van de tweede fase van het project 'Vermindering van regeldruk', waarbij meer focus gelegd werd op het verminderen van *inhoudelijke* regeldruk en het toepassen van nieuwe, toekomstgerichte regelgevende concepten zoals regelluwe kaders, doelregelgeving enz. Na het toepassen van de 'citizen journeys'-methodiek in fase 1, konden we vaststellen dat doelgroepen van de regelgeving een frisse blik bieden op de efficiëntie van regelgeving.

Daarom werd in fase 2 gekozen voor een bottom-up benadering: ondernemers en organisaties uit diverse sectoren leverden tijdens panels en interviews een lijst bijkomende voorstellen voor administratieve vereenvoudiging en vermindering van regeldruk aan. Daarnaast gaven ze aan de hand van voorbeelden aan meer samenwerking tussen entiteiten te verwachten. Hun kijk op regelgeving is meer pragmatisch en staat los van de bevoegdheidsverdeling in ons land. Zo stelden we vast dat transversale initiatieven en samenwerking tussen verschillende entiteiten en niveaus noodzakelijk zijn om de regeldruk adequaat te verlagen. Zowel deze algemene bevindingen als de lijst voorstellen legden we voor aan de bevoegde administraties en ministers.

Om het project 'Vermindering van regeldruk' voldoende weerklank te geven binnen en buiten de Vlaamse overheid en dus als uithangbord van en voor dit project te kunnen dienen, werd gekozen voor het concept van 'vlaggenschepen'. Dit zijn vereenvoudigingsvoorstellen die

1. gefocust zijn op de reductie van inhoudelijke regeldruk en/of van de informatieverplichtingen;
2. een hoge prioriteit kennen;
3. een uithangbord zijn voor het project d.m.v. een nieuw concept van regelgeving.

In overleg met de bevoegde administraties en de minister, werden uit de lijsten van fase 1 en 2 tien 'vlaggenschepen' geselecteerd. De overige nieuwe voorstellen uit de bedrijvenpanels en interviews met belanghebbenden die niet als vlaggenschip geselecteerd werden (maar die wel degelijk waardevol zijn en dus een plaats verdienen in de tweede vereenvoudigingsagenda), kwamen op de 'shortlist' met bijkomende valabele projecten terecht. Hieronder staan de twee lijsten (met 'vlaggenschepen' en met bijkomende valabele projecten) beschreven en met deze mededeling ter kennis aan de Vlaamse regering gebracht.

Het komt aan elke minister van de Vlaamse regering toe om te communiceren over de vereenvoudiging van regelgeving en de verlaging van regeldruk voor of binnen zijn of haar beleidsdomein. De vraag naar een veilig ondernemingsklimaat kwam frequent naar voren tijdens de gesprekken met ondernemers tijdens de uitvoering van dit onderzoek. Het is dan ook belangrijk hen goed in te lichten (of dit te blijven doen) over de inspanningen die de Vlaamse regering nu levert voor meer transparantie en rechtszekerheid enerzijds, en een vermindering van (onnodige) regeldruk voor de bedrijfswereld anderzijds.

3. RESULTATEN VAN DE TWEEDE FASE VAN HET PROJECT

A. Vlaggenschepen uit de eerste en tweede vereenvoudigingsagenda

Een eerste reeks van vijf vlaggenschepen, die hun oorsprong vonden in voorstellen uit de eerste vereenvoudigingsagenda overheid, werd goedgekeurd op de achtste vergadering van de stuurgroep van het project. Vervolgens werden tijdens de negende vergadering van de stuurgroep op basis van de tweede vereenvoudigingsagenda nog vier bijkomende vlaggenschepen geïdentificeerd (met * of sterretje aangeduid), alsook een bijkomend vlaggenschip uit de eerste vereenvoudigingsagenda (project 'ambulante handel').

Minister Lydia Peeters	1. Mobiliteit Innovatief Aanpakken (MIA) Mobiliteit Innovatief Aanpakken (MIA) heeft als doel de uitvoering van infrastructurele ingrepen die de verkeersveiligheid ten goede komen met een nieuwe bestuurlijke aanpak te vereenvoudigen en versnellen. Men zal gebruik maken van tijdelijke regelluwe experimenteerzones (MIA-besluit 28/05/21).	*Dep. MOW*
Minister Zuhal Demir *Minister Lydia Peeters*	2. Versnelling van infrastructuurprojecten De introductie van een omgevingsbesluit moet als instrument dienen om maatschappelijk relevante projecten versneld te realiseren door vereenvoudiging en eenvormigheid in de mogelijke procedures te brengen, naast een verkorting van de proceduretijd en een betere besluitvorming die tot meer rechtszekerheid leidt.	*Dep. MOW en Dep. OMG*
Minister Zuhal Demir	3. Doelregelgeving (regelluwe zones) voor ontwikkelingsgebieden Aan de hand van rechtseconomische, juridische en rechtssociologische inzichten wordt de toepassing van doelregelgeving binnen het omgevingsrecht uitgediept. Vanuit 'ruimtelijke ordening' en 'Titel II Vlarem' wordt de haalbaarheid en toepasselijkheid van doelregelgeving beoordeeld in relatie tot de realisatie van omgevingsdoelen, rechtszekerheid en internationale verdragen en verplichtingen.	*Dep. OMG - BJO*

Minister Matthias Diependaele	**4. Naar een meer eenduidige subsidieaanpak** In het kader van de evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt bekeken in welke mate een meer eenduidige en uniforme subsidiëring kan worden bereikt. Een eenduidige aanpak verhoogt voor de burger en ondernemingen de transparantie en maakt het aanvragen van een subsidie minder omslachtig.	*Dep. FB - Team VCO*
Minister Hilde Crevits	**5. Doelregelgeving Voorzieningenbeleid** Introductie van doelregelgeving binnen de sectoren voor kinderopvang, jeugdhulp en voor personen met een handicap. Onderzoeken hoe financiering bij zorg- en welzijnsactoren gekoppeld kan worden aan de outcome maar ook aan criteria of indicatoren op vlak van efficiëntie en innovatie.	*Dep. WVG - Opgroeien*
Minister Jo Brouns	**6. Invoer referentensysteem *** Bij een referentensysteem dient men als werkgever een procedure te doorlopen om als referent erkend te worden. Eens deze erkenning wordt bekomen, staat de werkgever in voor het aanleveren van informatie en staat ze zelf garant voor de juistheid ervan, wat zorgt voor een versnelling van de procedure. Via ex-post controles kunnen toelatingen gecheckt worden, en indien nodig bijgestuurd of ingetrokken worden.	*Dep. WSE*
Minister Hilde Crevits	**7. Nieuw kwaliteitsdecreet** De regelgeving met betrekking tot het kwaliteitsmanagement in de sector wordt meer op een outcome-leest geschoeid en minder op af te vinken details. De inspecties op deze regelgeving sluiten ook aan bij deze nieuwe aanpak.	*Dep. WVG – Opgroeien*
Minister Zuhal Demir	**8. Vereenvoudiging EPB-regelgeving en -formulieren *** EPB-regelgeving wordt als bijzonder complex ervaren wat het moeilijk maakt deze steeds correct toe te passen. De software waarmee gewerkt dient te worden kent ook veel "valkuilen" waardoor het erg lastig is om deze correct in te vullen en er moeten veel gedetailleerde gegevens in de EPB-formulieren worden ingeladen. Een doorgezette vereenvoudiging van de EPB-regelgeving en -formulieren kan dus een grote meerwaarde bieden voor de betrokken burgers en bedrijven. (Ook deels vervat in eerste agenda)	*Dep. OMG - Energie*
Minister Zuhal Demir	**9. Driedeling vrijstelling-meldingsplicht-vergunningsplicht verduidelijken *** Er bestaat soms verwarring over wat al dan niet vergunning plichtig is en welke soort vergunning vereist is. Het is wenselijk om hierover duidelijkheid te creëren door een aanpassing van de regelgeving.	*Dep. OMG – Ruimtelijke Ordening*

Minister Jo Brouns	**10. Ambulante handel** Regelgeving op het vlak van ambulante handel en kermisactiviteiten wordt geactualiseerd, de lokale autonomie wordt verhoogd en er wordt beter ingespeeld op nieuwe consumententrends op het vlak van markten. Verder wordt de wetgeving ambulante handel aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving en verder gedecentraliseerd met een verhoogde stedelijke autonomie. Tenslotte wordt de leurkaart en kermiskaart afgeschaft en wordt de minimumtermijn van de opzegging bij de definitieve opheffing van een standplaats met abonnement op de openbare markten en de openbare kermissen verlengd. Dit alles wordt ondersteund door een gelijklopend digitaliseringstraject. (maakt deel uit van eerste vereenvoudigingsagenda)	*VLAIO*

B. Een eerste inschatting van de 'vlaggenschepen' op de vermindering van de regeldruk

1. MOBILITEIT INNOVATIEF AANPAKKEN (MIA)

Dit maatschappij-brede project heeft een directe impact op lokale besturen en bedrijven betrokken bij mobiliteitsprojecten. Uiteraard is er een indirecte impact op de mobiliteitsgebruikers in Vlaanderen, maar ook bedrijven en organisaties die gebaat zijn met innovatie mobiliteitsoplossingen. De impact op de regeldruk van de directe doelgroep zal in eerste instantie aanzienlijk zijn omdat op dit moment de administratieve procedures een hoge mate van complexiteit vertonen, maar het gaat hier weliswaar om een beperkte doelgroep in omvang in vergelijking met enkele andere projecten. Het spreekt voor zich dat dit project naast een aanzienlijke impact op de directe doelgroep ook een zeer hoge maatschappij brede impact zal hebben.

2. VERSNELLING VAN INFRASTRUCTUURPROJECTEN

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit de lokale besturen en de aannemers die de projecten uitvoeren. De indirecte doelgroep bestaat ook hier uit de bredere maatschappij (gebruikers, bedrijven, omwonenden, etc.) die de baten van de infrastructuurprojecten zullen genieten. Op dit moment zijn de procedures gekenmerkt door een enorme complexiteit en een hoge gepercipieerde regeldruk, meer bepaald de irritatie en de wachttijden die fors oplopen (of zelfs project onrealiseerbaar maken). De impact op de materiële regeldruk van de directe doelgroep zal per project aanzienlijk zijn, maar de impact op de regeldruk komt vooral voort uit het hoge aantal infrastructuurprojecten dat in aanmerking kan komen voor de versnelling. Zo zijn er op dit moment maar liefst 4.000-5.000 wegenwerken (slechts een gedeelte van de infrastructuurprojecten) aan de gang, waarvan uiteraard een hele reeks grote werven. Echter zal ook dit project niet enkel een impact hebben op de regeldruk, maar veeleer een maatschappij brede economische impact op burgers, bedrijven, omwonenden, … omwille van de versnelde beschikbaarheid van vernieuwde infrastructuur.

3. DOELREGELGEVING (REGELLUWE ZONES) VOOR ONTWIKKELINGSGEBIEDEN

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit de lokale besturen voor het opzetten van de ontwikkelingsgebieden. De indirecte doelgroep bestaat uit bedrijven gelegen in of die zich zullen vestigen in de ontwikkelingsgebieden. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoeveel ontwikkelingsgebieden er zullen ontstaan, maar als we kijken naar het Nederlandse voorbeeld waar er nu drie gebieden zijn, dan verwachten we dat de omvang van de directe doelgroep beperkt is. Echter op bij dit project zullen het indirecte gebruikers (bedrijven) van de ontwikkelingsgebieden zijn die de baten mee kunnen realiseren. Dit project heeft uiteraard ook niet alleen een impact op de materiële regeldruk, maar ook op de immateriële regeldruk

(perceptie) en daardoor ook leiden tot een bevordering van de economische ontwikkeling, het ondernemerschap en de innovatie.

4. NAAR EEN MEER EENDUIDIGE SUBSIDIEAANPAK

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit burgers en bedrijven en is dus zeer omvangrijk omwille van de brede scope. De omvang van de regeldruk bij aanvragen door bedrijven is uiteraard afhankelijk van het type subsidie en de complexiteit van het dossier, maar voorbeelden leren ons dat dit kan gaan van enkele uren per dossier aan administratieve lasten tot enkele maanden voor complexe subsidiedossiers. Een vereenvoudiging van de subsidievoorschriften kan dus een enorme impact hebben. Verder kan de impact zich niet alleen focussen op de administratieve lasten, maar ook de toegankelijkheid van subsidiekanalen voor bijvoorbeeld kleinere ondernemingen. Als verder ook de subsidies voor burgers worden aangepakt is de potentiële impact nog vele malen groter.

5. DOELREGELGEVING VOORZIENINGENBELEID

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit voorzieningen kinderopvang (ongeveer 6.300 initiatieven met in totaal 94.000 plaatsen eind 2021), voorzieningen jeugdhulp (een 200-tal) en voorzieningen opvang personen met een handicap (enkele honderden locaties volgens het VAPH). De indirecte doelgroep zijn uiteraard de ongeveer 100.000 gebruikers van deze voorzieningen en hun naasten. De doelregelgeving kan zorgen voor een verlaging van de regeldruk (in het bijzonder de administratieve lasten en de gepercipieerde regeldruk) gegeven dat de doelvoorschriften helder en meetbaar worden opgesteld. Verder kan de verlaging van de regeldruk ook een positieve impact hebben op het aantal voorzieningen en dus het aantal mogelijke gebruikers van de diensten van de voorzieningen.

6. INVOER REFERENTENSYSTEMEN

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit bedrijven. De indirecte doelgroep bestaat uit zowel bedrijven, als werknemers die onder de scope van het project vallen. Daar de invulling nog concreter moet bepaald worden, is het niet meteen duidelijk in welke mate de doelgroep uitgebreid zal zijn. Als er een spiegeling is van de Nederlandse aanpak zou dat in Vlaanderen overeenkomen met ongeveer 60.000 mogelijke gebruikers (waarvan het niet duidelijk is in welke mate het gebruik zou opgenomen worden) wat zeer omvangrijk is. Dit project zal zorgen voor een verlaging van de gepercipieerde regeldruk alsook de materiële administratieve lasten per aanvraag maar de omvang van de doelgroep is op dit moment nog niet helder.

7. NIEUW KWALITEITSDECREET

Nieuw kwaliteitsdecreet De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit alle voorzieningen binnen het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin.. De indirecte doelgroep zijn uiteraard de gebruikers van deze voorzieningen. We kiezen voor een outcome-based aanpak als basis voor verdere regelgeving en inspectie met betrekking tot kwaliteitsmanagement.

8. VEREENVOUDIGING EPB-REGELGEVING EN -FORMULIEREN

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit burgers die een aanvraag doen en de EPB-coördinatoren die de administratie verwerken. In Vlaanderen waren er in 2021 ongeveer 49.000 aanvragen. De complexiteit van de EPB-regelgeving en formulieren is algemeen bekend en dit project zal dus niet alleen de administratieve lasten aanzienlijk kunnen verlagen, maar ook de gepercipieerde lasten kunnen aanpakken. Daarom kan de impact van dit initiatief zeer hoog zijn.

9. DRIEDELING VRIJSTELLING-MELDINGSPLICHT-VERGUNNINGSPLICHT VERDUIDELIJKEN

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit burgers (en bedrijven) die een aanvraag doen. Er zijn geen gedetailleerde cijfers beschikbaar, maar de vergunningsplichtige werken zijn er enkele

duizenden per jaar in Vlaanderen en de doelgroep van vrijstelling en meldingsplicht zal zeker hoger liggen dan dit aantal. In totaal is het aantal verbouwingen dat hiervoor in aanmerking kan komen dus zeer hoog. Dit initiatief zal de ex-ante administratieve last bij de aanvrager reduceren omdat er minder informatiekosten zijn, alsook onnodige administratieve lasten vermijden bij bvb. vergunningsaanvragen voor werken waarvoor het niet nodig is. Dit project is vooral een verduidelijking van de driedeling, maar kan dus door het vermijden van onnodige vergunningsaanvragen toch een aanzienlijke impact hebben op de regeldruk.

10. AMBULANTE HANDEL

De directe doelgroep van dit initiatief bestaat uit ambulante handelaren. In Vlaanderen zijn er naar schatting ongeveer 1.500-2.500 ambulante handelaren dus een aanzienlijke doelgroep. Voor deze doelgroep zullen de administratieve lasten gereduceerd worden, alsook de immateriële lasten (de gepercipieerde lasten).

C. De bijkomende valabele projecten van de tweede vereenvoudigingsagenda

Minister Jo Brouns	**1. Aanpassing benaming lijsten knelpuntberoepen** Er zijn in Vlaanderen twee knelpuntberoepenlijsten: één bij de dienst Economische Migratie (Departement Werk en Sociale Economie) en één bij de VDAB. Beide lijsten worden benoemd als "Knelpuntenberoepenlijst" wat voor aanzienlijke verwarring en frustratie zorgt bij werkgevers. Het is daarom aangewezen een andere naam te hanteren voor één van beide lijsten en duidelijker te communiceren over de aard en doelstelling van beide lijsten.	*WSE en VDAB*
Minister Jo Brouns	**2. Onderzoeken wenselijkheid invoering trajectsubsidies** Het wordt onderzocht of subsidies kunnen toegekend worden na evaluatie van elke afzonderlijke fase van een traject. Zo zou men eventueel kunnen vermijden dat er telkens een nieuw dossier moet ingediend worden, maar blijft er tegelijk een kritische blik aanwezig doordat men VLAIO voor elke fase van het traject opnieuw moet overtuigen van de meerwaarde).	*EWI en VLAIO*
Minister Jo Brouns	**3. Onderzoeken wenselijkheid opname infrastructuur in innovatiesubsidies** Energie-innovators geven aan dat het zeer moeilijk is om investeringen in infrastructuur op te laten nemen in innovatiesubsidies, terwijl dit een grote kost vertegenwoordigt in hun innovatieprojecten. Het wordt daarom onderzocht of infrastructuur meer ruimte kan bekomen binnen innovatiesubsidies.	*EWI en VLAIO*
Minister Zuhal Demir	**4. Koppeling startverklaring EPB aan start der werken** Momenteel dient men als bouwheer of architect driemaal in contact te staan met een overheid bij de start van de werkzaamheden: een melding aan de gemeente, een startverklaring via het Omgevingsloket en de EPB-startverklaring. Er kan onderzocht worden of VEKA, wanneer ze de startverklaring ontvangen, hiervan melding kan geven naar de bevoegde instantie om zo de start der werken te initiëren.	*OMG - Energie en Omgeving*

Minister Zuhal Demir	**5. Innovatie binnen EPB toelaten d.m.v. formulering good practices in overleg tussen VEKA en OVED** De combinatie van complexe EPB-regelgeving en strikte handhaving leidt er toe dat de incentives beperkt zijn voor EPB-verslaggevers om vanuit hun adviserende rol over te gaan tot innovatieve, potentieel meer energie-efficiënte voorstellen. Om deze innovatieve oplossingen toch mogelijk te maken zou VEKA in haar maandelijks overleg met OVED een lijst kunnen opstellen van good practices.	*OMG - VEKA*
Minister Zuhal Demir	**6. Meerdere toepassingen energiedelen mogelijk (binnen appartementsgebouw)** De huidige regelgeving met betrekking tot energiedelen verhindert de verkoop van stroom aan eindafnemers (appartementsbewoners) wanneer men zelf geen energieleverancier is of niet via een energieleverancier werkt, wat innovatie verhindert. Fluvius werd gevraagd proefprojecten op te zetten rond energiedelen binnen appartementsgebouwen en er ligt binnen het beleidsveld Energie ook de idee op tafel om de verkoop van stroom binnen gebouwen vrij te stellen van de leveringsvergunning/leveranciersverplichting.	*OMG - Energie*
Minister Zuhal Demir	**7. Best beschikbare technieken principe herzien binnen VLAREM II** Het best beschikbare technieken principe binnen VLAREM II kan innovatie belemmeren gezien het lang duurt deze technieken in VLAREM II op te nemen. Een herziening van het BBT-principe is echter niet evident gegeven Europese en grondwettelijke regelgeving en zal onderworpen worden aan een milieu-effectenrapportage. Het is cruciaal dat een herziening niet zal leiden tot een verslechtering van de toestand van natuur en milieu maar enkel gericht is op innovatie. .	*OMG – Leefmilieu*
Minister Zuhal Demir	**8. Toelating tijdelijke overschrijding waterlozingsnormen voor proefprojecten** Tijdens het testen van de samenstelling van afvalwater kan het gebeuren dat normen tijdelijk overschreven worden, terwijl de zuiveringsinstallatie op langere termijn wel voor minder afvalwater zorgt en minder milieu-impacterende stoffen loost. Een tijdelijk overschrijding van de waterlozingsnormen in het kader van proefprojecten is een mogelijke piste, mits duidelijke en strenge randvoorwaarden in functie van de milieu-impact en gezondheidsrisico's.	*OMG – VMM*
Minister Zuhal Demir	**9. Specifieke lokale regelgeving op lokaal niveau duidelijk beschikbaar maken** De verscheidenheid aan lokale regelgeving en het gebrek aan duidelijke beschikbaarheid ervan bemoeilijkt het correct naleven van de regelgeving voor bouwheren en architecten. Lokale besturen zouden hun specifieke lokale regelgeving steeds centraal op hun website moeten plaatsen opdat deze makkelijk terug te vinden is voor gebruikers.	*OMG*

Minister Zuhal Demir	**10. Benodigd aantal adviezen voor vergunningen verminderen en onderscheiden** Een vermindering van het aantal vereiste adviezen en een versnelde oplevering ervan kunnen de vergunningsprocedure versnellen. Daarnaast kan men verder duidelijkheid brengen in de criteria die leiden tot een positief dan wel negatief advies en een onderscheid maken in het gewicht dat aan de adviezen wordt toegekend wanneer deze in rekening worden genomen door de vergunningverlenende overheid voor de uiteindelijke beslissing.	*OMG*
Minister Zuhal Demir	**11. Aanpassing procedure voor vergunningen voor bemalingen** Werven ervaren problemen naar timing toe, als men moet wachten op de aktename van de melding van de bemaling. In overleg met de sector en de betrokken beleidsdomeinen wordt uitgezocht op welke manier tijdelijke, werfgebonden IIOA (exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit) snel over de benodigde vergunningen kunnen beschikken zonder dat dit tot vertraging leidt voor de werkzaamheden.	*OMG - Ruimtelijke Ordening*
Minister Zuhal Demir	**12. Complexiteit meldingsformulieren reduceren of afschaffen** De melding wordt is quasi even complex en langdurig als de vergunningsaanvraag zelf wat het nut van de melding als instrument onder druk zet. Daarnaast kunnen lokale besturen meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen vergunningsplichtig maken en vrijgestelde, meldingsplichtig. Een vermindering van het aantal meldingsplichtige gevallen en aan een schrapping van deze mogelijkheid voor lokale besturen is aangewezen.	*OMG - Ruimtelijke Ordening*
Minister Jo Brouns	**13. Invullen formulieren en registraties vereenvoudigen voor landbouwers** Het is een blijvend aandachtspunt om in te inzetten op het gebruiksvriendelijker maken van de in te vullen formulieren en registraties voor landbouwers. De verzamelaanvraag kent in deze reeds een systeem met informatieve ballonnen en waarschuwingen wat de aanvraag vergemakkelijkt en versnelt voor landbouwers.	*Landbouw*
Minister Hilde Crevits	**14. Elektronisch maken intake dossier formulier F53** Het intakedossier formulier F51 'berekening van de gebruikersbijdrage na het sociaal onderzoek' wordt elektronisch gemaakt.	*WVG*

D. <u>Uitkomsten van de 'citizen journeys' uit de eerste fase</u>

De 'citizen journeys'-methode werd toegepast om de huidige procedures rond bepaalde levensgebeurtenissen beter te begrijpen vanuit het perspectief van de burger of onderneming. Er werden interviews georganiseerd met burgers en ondernemers m.b.t. de volgende drie domeinen: bouwen en verbouwen, landbouw en de horeca.

Tijdens de tweede fase werden aan de verschillende stakeholders (ondernemingen, federaties, alle bevoegde administraties en beleidscellen) de voorstellen uit de 'citizen journeys' voorgelegd, zoals een persoonlijk online bouwdossier en digitale attesten voor het spoor 'bouwen en verbouwen', meer gebruik maken van doelregelgeving en van het only-once principe voor het spoor 'landbouw' en meer ééngemaakte en gepersonaliseerde informatieverstrekking, waaronder een geïntegreerd startersformulier voor het spoor 'horeca. Bepaalde voorstellen, vnl. in het domein van de horeca, vielen echter onder de bevoegdheid van of de federale overheid, of de lokale overheden, waardoor er meer overleg met deze overheden zal nodig zijn.

Ook al worden de voorstellen uit deze 'citizen journeys' niet steeds in hun oorspronkelijke vorm behouden, het dient gezegd dat op vlak van ruimtelijke ordening er heel wat stappen vooruit gezet worden om de gunningsplicht te verduidelijken en procedures te versnellen voor wat betreft 'bouwen en verbouwen'. Bij nader inzien blijkt ook dat de voorstellen vanuit landbouw vaak zeer complex zijn, onder meer omwille van de mogelijke impact op milieu en omgeving. De bevoegde

ministers van landbouw en omgeving werken dan ook nauw samen om het evenwicht te vinden tussen deze vele raakvlakken.

E. Een korte evaluatie van deze resultaten uit de tweede fase

Uit de aanpak van de 2de fase zijn door de externe consultant bij dit project een aantal kritieke succesfactoren geformuleerd:

1. Context: interactie met andere projecten van de Vlaamse overheid

Om een aantal ambities van het Vlaams Relanceplan ook daadwerkelijk om te zetten in de realiteit, werden naast het project Vermindering Regeldruk enkele andere hervormingsprogramma's opgezet:

- Single Digital Gateway: de uitwerking van een Europese, digitale toegangspoort waar alle burgers en ondernemingen uit een EU-land informatie, online procedures, diensten voor ondersteuning en oplossing van problemen van een ander EU-land kunnen terugvinden.
- Vlaamse Brede Heroverweging: doorlichting van de uitgaven en kostendekkingsgraden in de 10 Vlaamse beleidsdomeinen om efficiëntiewinsten te detecteren.

Voorliggend project tot 'Vermindering van de regeldruk' komt tot de conclusie dat meer digitalisering, transparantie en efficiëntie nodig zijn, maar wijst er ook op dat digitalisering op zich niet noodzakelijk een vermindering van de regeldruk inhoudt. Enerzijds heeft digitalisering pas zin wanneer er ook inhoudelijke regeldrukvermindering plaatsvindt, door bijvoorbeeld een vereenvoudiging van procedures. Anderzijds dient de regelgeving geschreven te zijn op een manier die een betekenisvolle digitalisering toelaat: in plaats van het inscannen van bestaande documenten hebben we digitale objecten nodig die over verschillende overheidsdiensten heen met elkaar in interactie kunnen treden.

Daarnaast zijn er programma's die de digitaliseringsagenda van de Vlaamse overheid ondersteunen:

- Vlaamse Data Strategie, met 4 actiedomeinen: datageletterdheid van overheidspersoneel, data-governance, versterking van het ecosysteem en samenwerking rond data, een algemeen kader voor datavolwassenheid.
- Gemeente Zonder Gemeentehuis: ondersteuning van de lokale overheden in de digitalisering.

Deze bieden handvaten aan de betrokken entiteiten om digitaliseringstrajecten tot een goed einde te brengen. Bovenvermelde programma's moeten elkaar versterken. Bijgevolg is het noodzakelijk om bij de uitwerking van de vereenvoudigingsopportuniteiten af te stemmen met de verantwoordelijken binnen de Vlaamse overheid van de hierboven vermelde projecten. Het welslagen van het project 'vermindering regeldruk' vereist dan ook voldoende draagvlak bij de betrokken diensten.

2. Toepassing van transversale principes

Niet alleen afstemming en draagvlak zijn kritische succesfactoren voor dit project. Voor de doelgroep van de regelgeving, met name ondernemers, burgers, leden van diverse instellingen en organisaties, is het cruciaal dat verschillende overheidsdiensten goed samenwerken. Het gebeurt dat ondernemingen aan tegenstrijdige adviezen of regels onderworpen worden door verschillende overheidsdiensten, of dat regelgeving voor interpretatie vatbaar is. Voor het doelpubliek, ondernemer of burger, vormt de overheid echter één entiteit, van wie men eenduidige en coherente

richtlijnen verwacht. Deze vraag naar meer transparantie en rechtszekerheid werd vaak vermeld in de panels en in interviews.

Tenslotte is er in tijden van digitalisering en artificiële intelligentie geen clementie voor het feit dat bepaalde procedures traag zijn of voor de verplichting om meerdere keren dezelfde informatie door te geven. Let wel, digitaliseren om te digitaliseren kan uiteraard ook niet de bedoeling zijn. Want, zoals hierboven al aangegeven, vooraleer men een procedure digitaliseert, moet men die eerst herbekijken en vereenvoudigen om ze terug te brengen naar de essentie met de transversale principes als leidraad, pas dan kan men ten volle profiteren van de digitalisering van de procedures. De conclusie kan immers zijn dat sommige procedures overbodig zijn geworden.

De vereenvoudigingsopportuniteiten die uit de schrapsessies en gespreksrondes overbleven, vallen telkens onder de bevoegdheid van één of twee entiteiten en ministers, maar zijn geen transversale projecten. Het toepassen van enkele transversale principes moet echter als een *conditio sine qua non* worden beschouwd om de vereenvoudigingsagenda's van de Vlaamse overheid op termijn te doen slagen en om de mentaliteitswijziging te realiseren. In de toekomst moet er daarom nog meer ingezet worden op de transversale aspecten bij de vereenvoudiging van wetgeving. in concreto gaat het dan om de volgende principes en doelstellingen:

- Betere informatie en ondersteuning: maatregelen die de verbetering van de algemene informatievoorziening en ondersteuning voor specifieke doelgroepen voor ogen hebben. Zo bestaat de mogelijkheid om juridisch complexe regelgeving te verbeteren voor de gebruiker door het toevoeging van een handleiding.
- Vereenvoudigen van het proces: reduceren of versnellen van handelingen in administratieve processen waardoor het sneller, makkelijker of eenvoudiger kan verlopen.
- Het only-once principe: reduceren of vereenvoudigen van informatieverplichtingen. Dit gaat gepaard met data-uitwisseling en e-government: verbeteren van de uitwisseling van data tussen verschillende databases, overheidsinstanties of diensten.
- Verwijderen, verminderen, bij elkaar voegen van gedateerde regelgeving of het stroomlijnen van juridische concepten.

Deze doelstellingen zitten niet noodzakelijk vervat in elk vlaggenschip, maar ze zijn over alle regelgeving heen belangrijke factoren voor een klantvriendelijke overheid die ondernemerschap wil stimuleren. Het reduceren van inhoudelijke regeldruk kan gerealiseerd worden door gebruik te maken van specifieke technieken van betere regelgeving, zoals doelregelgeving, regelluwe zones of risico-gewogen regelgeving.

4. MONITORING VAN DE PROJECTEN UIT DE EERSTE FASE

In de mededeling van 10 december 2021 werd als één van de toekomstige taken aangegeven: "Het verder opvolgen en monitoren van (een op objectieve gronden onderbouwde selectie van) projecten binnen de 1ste vereenvoudigingsagenda." Met deze mededeling wordt een samenvatting van de eerste monitoring (op basis van rapporteringen vanuit de bevoegde entiteiten) verschaft.

36 vereenvoudigingsprojecten die de inhoudelijke regeldruk (wensen te) verminderen, worden op halfjaarlijkse (midden en einde van elk jaar) basis opgevolgd via een speciaal hiertoe ontwikkeld digitaal monitoringsinstrument. De monitoringsinstrument en dus de wijze van rapportering vanuit de bevoegde entiteiten is gebaseerd op de volgende tabel:

Status	Beschrijving	Voortgang (%)
Mijlpaal: opname in vereenvoudigingsagenda		***0%***
In planning en initiatie	Het traject voor onderzoek en analyse, en eventueel reeds uitwerking en implementatie, wordt gepland (tijdlijn, verantwoordelijkheden, betrokkenen...) en vervolgens geïnitieerd.	1% < ... < 25%
Mijlpaal: traject is gepland en geïnitieerd op administratief niveau.		
In onderzoek en analyse	De opportuniteit wordt verder onderzocht (bv. op basis van desk research, interviews of gesprekken met doelgroepen) en de impact van mogelijke oplossingen wordt ingeschat. Een oplossing wordt voorgelegd aan het politieke niveau.	25% < ... < 50%
Mijlpaal: ontwerpregelgeving is principieel goedgekeurd of conceptnota is goedgekeurd door VR		***50%***
In uitwerking	De gekozen oplossing wordt juridisch verder uitgewerkt: - ontwerpregelgeving wordt aangepast aan adviezen, enz. - ontwerpregelgeving ter uitvoering van conceptnota wordt opgesteld	50% < ... < 75%
Mijlpaal: regelgeving is definitief goedgekeurd door VR of gestemd door VP		***75%***
In implementatie	Indien nodig worden implementatiemaatregelen genomen: publicatie in BS, informatie naar doelgroep wordt beschikbaar gemaakt, evt. formulieren worden aangepast en gedigitaliseerd, toezicht en inspectie worden ingericht, ...	75% < ... < 100%
Mijlpaal: alle uitvoeringsmaatregelen zijn genomen		***100%***

Tegen eind juni ll. werd over **32** projecten vanuit de bevoegde entiteiten gerapporteerd. Hieruit komen de volgende resultaten naar voor:

- **Vijf** projecten bevinden zich nog in de fase van planning en initiatie;
- Voor **acht** projecten is de onderzoeks- en analysefase aangevat;
- **Veertien** projecten zijn de belangrijke mijlpaal van principiële goedkeuring van conceptnota of ontwerpregelgeving al voorbij en hebben de uitwerkingsfase aangevat;
- **Eén** project is al definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering/parlement maar moet nog verder geïmplementeerd worden.
- Tot slot zijn **vier** projecten volledig afgewerkt (hebben 100% bereikt), waardoor zij dus geen verdere monitoring meer vereisen.

5. VERDERE AANPAK

- Monitoring van de tweede vereenvoudigingsagenda, namelijk 4 vlaggenschepen en 14 bijkomende valabele projecten

De hierboven vermelde vier bijkomende vlaggenschepen (zes zijn al opgenomen in de eerste vereenvoudigingsagenda) en veertien bijkomende valabele projecten zullen vanaf december 2022 voor de eerste maal gemonitord op basis van dezelfde aanpak en monitoringsinstrument.

- Inhoudelijke en procesmatige begeleiding van vlaggenschepen en bijkomende projecten

In en na overleg met de bevoegde ministers en administraties zal een externe consultant aangezocht worden om een aantal vlaggenschepen en eventueel een aantal bijkomende valabele projecten zowel op inhoudelijk (juridisch en rechtseconomisch) als procesmatig (belanghebbenden-management) vlak te begeleiden, dit ter ondersteuning van de bevoegde ministers en administraties. De bedoeling hiervan is om de realisatie van deze projecten te verzekeren en eventueel te versnellen.

- Ex ante screening van regeldruk bij de opmaak van wetgeving (regeldruktoets)

Naast verschillende interne acties van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (betere opleiding en kennisdeling wetgevingsambtenaren in de beleidsdomeinen, meer interactie met het Europese niveau, ...), lieten we in dit project ook nieuwe voorstellen onderzoeken voor een systematische review of screening van nieuwe regelgeving, op basis van de eerdere ervaringen met de RIA (ReguleringsImpactAnalyse).

Om tot een gewenst ex-ante screeningsproces te komen waarmee een efficiënte toekomstige regelgeving kan worden verzekerd is een benchmark uitgevoerd met drie gidslanden (Nederland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk) en de Europese Commissie. Deze landen hebben allemaal een succesvol ex-ante screeningsproces.

Op basis van onder meer deze goede praktijken zijn een aantal rollen of taken opgesteld die door de Vlaamse Regering zouden moeten worden ingevuld om te komen tot een succesvolle toepassing of implementatie van een ex-ante screeningsproces:

- Communiceren en sensibiliseren
- Expertise ontwikkelen en leveren
- Meten, monitoren en controleren
- Sturen
- Innoveren

Onder andere op basis van de benchmarks met het buitenland zijn vervolgens kritische succesfactoren geïdentificeerd die een belangrijke voorwaarde zijn om tot de gewenste toekomstige situatie te komen waarin de genoemde rollen succesvol worden ingevuld:

- Mandaat, verankering en onafhankelijke toetsing
- Collectief en transversaal eigenaarschap
- Goede afstemming
- Transparantie naar en betrokkenheid van de doelgroepen en betrokkenen
- Merk en cultuurverandering
- Innovatie

Een kritische succesfactor die uit ervaring reeds overduidelijk is, is om de disfuncties en administratieve overlast die gepaard gingen met de RIA (ReguleringsImpactAnalyse) te vermijden.

Vooraleer concrete ex ante screeningsmethodieken worden uitgewerkt, zal in het najaar een grote bevraging worden georganiseerd via het voorzitterscollege en leden van de stuurgroep op basis van stellingen die omtrent de vereiste rollen en kritische succesfactoren zijn uitgewerkt. Op basis van de resultaten hiervan zal vóór het jaareinde van 2022 een aantal krachtlijnen voor de uitwerking van ex ante screeningsmethodieken aan de Vlaamse regering ter kennisgeving of goedkeuring voorgelegd worden.

Jan Jambon

Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management